

Den ærede Rigsdagsmand fra Salling (B. Nørgaard) maa undskyldte, at jeg tillod mig at gjøre en Bemærkning mod ham, men det er jo tilladt at gjøre Bemærkninger ligeoverfor hinanden, den Frihed tage vi os Alle. Jeg kan virkelig ikke troe Andet, end at den ærede Rigsdagsmand ikke har udregnet Cubikindholdet; jeg troer, at der maa ligge en Feiltagelse til Grund for denne hans Opfattelse, thi ellers vilde han ikke have kunnet fremsætte de Vittringer, han kom med. Jeg maa isvrigt gjøre opmærksom paa, at naar der er Tale om et bestemt Cubikindhold, kan et Locale ikke alene udvides til Siderne, men ogsaa i Høiden, og i mange Tilfælde vil det være forbundet med mindst Beføstning at gjøre Skolen noget høiere. Den ærede Rigsdagsmand maa kende disse Forhold, og naar han tager dem under fornyet Overveielse, antager jeg dog ikke, at han vil blive en afgjort Modstander af Loven, selv om hans Ændringsforslag ikke gaaer igjennem. Jeg haaber, at han, som har en saa varm Interesse for Underviisningen i det Hele og ogsaa i Gjærningen har vilst det ved sin Virksomhed i den Ægn, hvor han er fra, ogsaa vil støtte Lovforslaget. Hvad angaaer Udvalgets Ændringsforslag under Nr. 1, da maa jeg tilstaae, at det forekommer mig, at de Indvendinger, der ere gjorte gjældende derimod, maae blive staaende ved Magt, uagtet Alt hvad der er anført til Støtte for Forslaget. Det er givet, at man her vil berøve Communen Afgang til at træffe extraordinære Foranstaltninger, selv om alle Vedkommende ere enige derom og finde, at vedkommende Lærer godt kan undervise et forøget Antal Børn. Man berøver jo ogsaa Communen Afgang til at antage en Bihjælper, hvilket i mange Tilfælde vil kunne skee for en overordentlig ringe Beføstning, idet en saadan Mand samtidig dermed kan forberede sig til Seminariet. Forslaget stiller saaledes Communen i det Hele usfordeeligere og vil paaføre den større Beføstninger, end det oprinde-

lige Forslag gjør. Jeg kan heller ikke antage Andet, end at den ærede Rigsdagsmand, som har saa megen Skarphed i Tanken og Opfattelsen, maa indrømme mig, at Ændringsforslaget under Nr. 6 er uheldig affattet. Der staaer jo virkelig deri med tydelige og klare Ord, at Skoleraadet afgjør, „hvorvidt en Udvidelse eller Ombygning skal finde Sted, samt naar den skal være udført,“ altsaa kunne Sogneforstanderskaberne ikke afgjøre det, og der er mange Tilfælde, hvor der er Tale om mindre Forandringer ved Bygningen, f. Ex. Ombygning eller Opførelse af Retirader (Katter) — ja, det har stor Betydning, det er ofte uanstandigt, hvorledes det gaaer til dermed — og i saadanne Tilfælde kan Intet foretages uden Skoleraadets Beslutning. Forslaget kaster, efter sit Ordlydende, Directionen ud, og det indskrænker Sogneforstanderskabet; det er i Virkeligheden det, der til Syvende og Sidst vil komme til at staae i Loven, dersom Ændringsforslaget vedtages.

Valentin: Da de Paragrapher i det foreliggende Lovudkast, der for Diebliffet ere under Forhandling, udelukkende dreie sig om Skolebygninger, deres Størrelse og Skolestuerens Rumfang, havde jeg ikke troet, at man var kommet ind paa en almindelig Udtalelse af det, som havde ledet Udvalget, men holdt sig til de specielle Forslag til disse Paragrapher. Imidlertid har en æret Folkethingssmand for Sorø Amt udtalt, hvad der stadigt staaer ham for Die, saa ofte der er Tale om Skoler, det er Opsvælselsen af Grundlovens Bestemmelse om at indrømme Communerne den dem deri tilfagte Ret. Det er langt fra, at jeg paa nogen Maade kunde ønske Andet, end at dette maa blive til Sandhed, men dog ikke i den Stikkelse, saa eensidigt, som jeg synes, at han har opfattet det, da han glemte at nævne den saare vigtige Tilføining, som der staaer: „Under Statens Tilsyn.“